

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

AKTIVAČNÝ SCENÁR LEKCIÍ

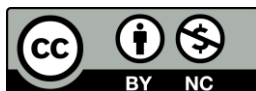
vývoj v rámci Projektu

„Virtuálna a aktivizujúca metóda výučby – skutočné vzdelávacie efekty“

Projekt je financovaný z rostriedkov Európskej únie v rámci programu Erasmus+

TÉMA:

Utečenci sú medzi nami

Ciele hodiny: Senzibilizácia mladých ľudí na situáciu utečencov.

CIEĽOVÁ SKUPINA: Žiaci základných škôl.

PRACOVNÉ METÓDY: Brainstorming, skupinová práca, samostatná práca, diskusia.

TRVANIE: 1 didaktická hodina.

POMÔCKY: Multimediálny projektor, počítač, film, flipchart, farebné perá.

PRIEBEH HODINY

Úvod.

Ľudia rôznej rasy, farby pleti a kostýmov spojených s inou kultúrou nás často desia. Vzdialujeme sa od takýchto ľudí v rade, autobuse, električke. Rýchlo ich míňame alebo ideme cez ulicu, aby sme sa s nimi nestretli. V malých mestách vzbudzujú nezdravú senzáciu.

Čas 5 min.

1. Prezrite si fotografie utečencov.

2. Položte žiakom otázku: „Kto je utečenec?“ a napíšte toto slovo na tabuľu. Rozdeľte žiakov do skupín. Požiadajte ich, aby si na karty zapísali asociácie so slovom utečenec. Nechajte žiakov čítať asociácie nahlas jednu po druhej. Poskytnite vybranému žiakovi vytlačený text Ženevského dohovoru obsahujúci definíciu pojmu „utečenec“ v súlade s čl. 1 Ženevského dohovoru z roku 1951 a požiadajte ho, aby definíciu prečítal nahlas.

Čas 10 min.

3. Úloha „Utečenec v poľskej / českej / slovenskej realite“ na základe tlačových materiálov.

Rozdeľte účastníkov do 4 skupín. Potom skupinám dajte fotokópie textu článkov, ktoré predstavujú situáciu utečencov. Dve skupiny pracujú na jednom texte a ďalšie dve na druhom. Žiaci by mali venovať pozornosť:

- podmienky, v ktorých utečenci žijú,
- prístup spoločnosti,
- kultúrna a jazyková bariéra,
- azylové konanie atď.

Žiaci označujú kľúčové vety farebnou fixou. Po 10 minútach práce požiadajte žiakov, aby predstavili označené pasáže z novinových článkov. Zapíšte si všetky postrehy, ktoré sa objavia počas diskusie na tabuli. Pri diskusii o konkrétnych problémoch vysvetlite definície.

Čas 15 min.

4, Požiadajte každého žiaka, aby povedal o jednej veci, o ktorej sa naučil v triede, ktorá vzbudila ich zvedavosť, šokovala ho a pomohla mu porozumieť problému.

Čas 15 min.

Príloha č. 1 [Opowieści imigrantów. Może spróbujmy za słowem "uchodźca" zobaczyć człowieka? \[REPORTAŻ\] - zdjęcie nr 1 \(wyborcza.pl\)](#)

Príloha č. 2 [Opowieści imigrantów. Może spróbujmy za słowem "uchodźca" zobaczyć człowieka? \[REPORTAŻ\] - zdjęcie nr 2 \(wyborcza.pl\)](#)

Príloha č. 3

Texty pre skupinovú prácu. Príbehy imigrantov. Skúsme vidieť muža za slovom „utečenec“? [REPORTAŻ]

Agata Diduszko-Zyglewska

30. júla 2017 | 08:00

Moje deti si nepamätajú žiadny iný život. Poľsko je ich vlasť. So zovretým srdcom sledujem

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

©Agencja Gazeta

svojho syna, ako povzbudzuje poľský futbalový tím, ako na výzvu školského zhromaždenia spieva hymnu, pretože jedného dňa nám môžu prikázať odísť

Text 1.

Mení život. Otvára myseľ

V Čečensku sa už nedalo žiť

Basia - jej skutočné meno zostane s nami, rovnako ako všetky detaily jej príbehu - ako mnoho ľudí z Čečenska jedného dňa musela začať utekať. Zo svojich celoživotných úspor si vzala toľko, čo sa dá zbaliť za dve hodiny. Jej cesta do Varšavy s povinnými zastávkami po ceste trvala rok. Počas tejto doby nevidela svoje deti, ktoré išli inou trasou. Rôzni dobrí ľudia ich odovzdávali ďalej. Nie je ľahké to povedať. Basiine slová jej niekedy uviaznu v hrdle. Nie je ľahké to ani počuť, pretože tento príbeh je ako splnený zlý sen každej matky.

Keď Basia naložená taškami konečne vošla do poľského bytu, kde na ňu čakali deti, jej malá dcéra najskôr stratila slová a potom sa neveriacky spýtala: „Mami, budeme spolu bývať?“ Nespomínala si, že to tak bývalo.

Basia, jej manžel a deti žijú vo Varšave už niekoľko rokov. Celý čas v obavách, pretože stále nie je známe, či im Poľsko udelí štatút utečenca. Bývajú v malom štúdiu na okraji mesta. Deti chodia do poľskej školy. - Učitelia sú nápomocní a milí. Deti hovoria plynule po poľsky, bez prízvuku. Majú priateľov - hovoria. - Nepamätajú si žiadny iný život. Poľsko je ich vlasť. So zovretým srdcom sledujem, ako môj syn fandí poľskému futbalovému tímu, ako na výzvu školského zhromaždenia spieva hymnu, pretože jedného dňa môže prísť odmietnutie. Viem, že veľa Poliakov si myslí, že sem prichádzame z ekonomických dôvodov. Napíšte, že Čečensko je krásna, úrodná krajina, že tam nič nechýba. Ako teenagerka som videla z balkóna lietať nad mestom bomby, ale o odchode sme neuvažovali, pretože je to naša krajina. Mala som domov a dobrú prácu. Nemám tu ani jedno, ani druhé. Ale už sa tam nedalo ďalej žiť. Odišla som, pretože každý deň som sa bála o život svojich detí.

Text 2.

Návrat do Konga je pre mňa smrť

Jean-Philippe Masemo Muladika ďakuje za kávu, ale napije sa teplého mlieka. Má pekný úsmev a sviežu zelenú mikinu. V Konžskej demokratickej republike bol vedúcim siete pre trvalo udržateľný rozvoj Konga. Aktivisti pomáhali ľuďom naučiť sa konkrétne profesie a vstúpiť na trh práce a poskytovali právne rady. Keď prezident Joseph Kabila, ktorý krajine vládol od roku 2001, nezákonne zmenil ustanovenia ústavy, pretože podľa platných predpisov nemohol tretíkrát kandidovať, v uliciach sa objavili tisíce ľudí. Zahynuli desiatky ľudí, uväznených bolo veľa novinárov a demonštrantov vrátane Jean-Philippeho.

„Nikto nevedel, čo s nami budú robiť,“ hovorí. - Po piatich mesiacoch väzenia sa strážne vymenili. Jedného dňa bol u nás v cele na návšteve jeden z nových veliteľov a keď ma uvidel, zavolať: „Jean-Philippe, čo tu robíš?“ Ukázalo sa, že ide o muža, ktorého sme kedysi bránili v spore s oligarchom. Zariadil mi útek. Prešiel som do Nigérie, som protestant, a tak som požiadal o pomoc v kostole. Farár poznal niekoho v Poľsku a tak som skončil tu. Báľ som sa tejto chladnej severnej krajiny. Báľ som sa rasizmu. Medzitým sa o mňa postaralo Poľsko. Mám pracovné povolenie. Pokiaľ som v procese priznávania postavenia utečenca, štát mi poskytuje mesačnú podporu 750 PLN, takže sa nemusím báť, že nebudem mať strechu nad hlavou. Ľudia tu však naozaj nie sú zvyknutí na černochoch. Niekedy, dokonca aj niekoľko dní po sebe, tu nevidím nikoho čierneho!

Jean-Philippe bol pôvodne umiestnený do uzavretého utečeneckého centra, teraz si prenajíma byt s ďalšími dvoma ľuďmi, ktorí tiež čakajú na rozhodnutie o postavení utečenca. Pracuje v továrni na výrobu ľadu neďaleko Varšavy. - Je to dobrá práca. Keď prechádzam okolo kaviarní vo varšavských uliciach, pomyslí si: „Ja som ten, kto vyrába tento ľad, ktorý chrasť v pohároch,“ hovorí. - Nechal som svoju rodinu v Kongu, dve malé deti, ktoré teraz žijú so svojou babičkou. Niekedy nás kontaktujú prostredníctvom WhatsApp, ale nie pravidelne, pretože denne nemajú prístup na internet. Nevie, či sa niekedy bude môcť vrátiť. Teraz to znamená smrť.

A dodáva: - Chcem vašim čitateľom povedať, že v Kongu je veľa poľských prisťahovalcov. Leon Lubicz tu bol dokonca predsedom vlády a šéfom senátu.

Text 3.

Nemáte rád úrad, musíte zmiznúť

Na kúpalisku sa stretávam s Irenou Sewtsowou a Fatimou Gazdijewou. Vďaka nadácii „Ocalenie“, ktorá pomáha ľuďom žiadajúcim o štatút utečenca v Poľsku, sem môžu dvakrát týždenne ísť na hodinu zadarmo. Je to dobrý spôsob, ako znížiť pocit odcudzenia a nahradiť bežný život. Keď si sadneme na lavičku pred bazén, prechádzajú okolo nás viacfarebné, viacjazyčné, uponáhľané skupiny žien a dievčat.

Fatima pochádza z Nalčiku, malého mesta v kabardino-balkánskej republike na Kaukaze. Celý život je učiteľkou. V jednom momente začala písať novinové články. Ľuďom pri moci sa však nepáčili natoľko, že Fatima musela opustiť Rusko.

Irena prikývla a počúvala tento príbeh, pretože ako Ukrajinka tiež zažila silu ruského autoritárstva. Vo svojom meste pôsobila ako zborová dirigentka, skladateľka a klaviristka. Postupný rozpad štátu ju prinútil opustiť krajinu.

Pozerám sa na tieto vzdelané, silné ženy a nemôžem si pomôcť, ale nielen pre nich, ale aj pre nás by bolo lepšie, keby tu pracovali ako učiteľka a dirigentka ako upratovačky. A to je všetko, čo môžu urobiť.

Tiež na to často myslia. - Viem, že mnoho rokov bol osud poľských utečencov na Západe podobný - hovorí Irena. - Nech už sú vaše kompetencie a skúsenosti akékoľvek, etiketa utečenca alebo emigranta vás o ne okráda a narazíte na dno sociálneho rebríčka. Dúfala som, že pretože v mojej profesii neexistuje jazyková bariéra, budem mať šancu nájsť si prácu súvisiacu s hudbou. Koniec koncov, môžem učiť klavír. Ale nikoho tu nepoznám. Neviem, ako túto bariéru prekonať.

Text 4.

Útek z krajiny nikoho

O tom hovorí Wiktor Granina z Donecka. Keď táto energická, filigránska blondínka oproti mne sedí za stolom, vytiahne zošit a ona je tá, ktorá mi položí prvú otázku, chápem, že možno naštvala skorumpovaných politikov. Toto je jeden z tých novinárov, ktorí nepustia kedysi zachytenú stopu. Keď na Doneck začali padať bomby, Granina skončila v centre pre vysídlené osoby neďaleko Kyjeva. Po mesiaci sa opýtala vedúceho, čo sa deje so všetkými darmi zo Západu, ktoré zmizli po niekoľkých hodinách. V ten istý večer sa ukázalo, že neexistuje žiadne platné odporúčanie na jej pobyt v centre, a poslali ju preč.

V nasledujúcom tábore strávila rok a pol. Išlo o penzión, ktorý predtým vlastnil exprezident Janukovyč a teraz ho prevzali „militanti“, teda ozbrojení mladí chlapci, ktorí už opustili dobrovoľnícku armádu, ale odmietli sa vrátiť domov. - V penzióne pre 130 ľudí bývalo takmer 400 ľudí z Krymu a Donbasu, hlavne ženy s deťmi. Žiaľ, realita „nikoho“ sa pre oligarchov stala chutným sústom. „Militanti“ každý týždeň klopú na dvere v prospech iného, ktorý je ochotný prevziať schedy - hovorí Wiktor. - Jeden z oligarchov, dodávateľ elektriny v tejto oblasti, konečne prišiel s myšlienkou, že odobratie svetla a možnosti varenia vyženú utečencov a prerušil dodávku elektriny. Vedenie mesta zostalo ľahostajné. Rok a pol som písala otvorené listy a petície týkajúce sa centra všetkým politikom a úradníkom a nemala som koho požiadať o pomoc. Preto som v Poľsku požiadala o azyl.

Prešla centrom, potom si prenajala izbu s rodinou, zložila skúšku z poľštiny a teraz absolvuje kurz angličtiny. - Keď hovorím na verejnosti po rusky, dochádza k nepríjemným incidentom. Raz ma pri trajekte na pláži vytlačila z radu jedna

žena a povedala: „Najprv Poliaci, potom Rusi!“. Ale na Ukrajinu sa aj tak nevrátim - zdôrazňuje. - Prešla som kus cesty, naučila som sa dva jazyky. Ak ma Poľsko nechce, pôjdem ďalej

Zdroje

PL

1. Reportaż - Wyborcza PL
[Opowieści imigrantów. Może spróbujemy za słowem "uchodźca" zobaczyć człowieka? \[REPORTAŻ\] - zdjęcie nr 1 \(wyborcza.pl\)](#)
[Opowieści imigrantów. Może spróbujemy za słowem "uchodźca" zobaczyć człowieka? \[REPORTAŻ\] - zdjęcie nr 2 \(wyborcza.pl\)](#)
2. Teksty do Pracy
3. Fundacja Refugee Pl
[Cienie kampania Fundacji Refugee pl - YouTube](#)
4. Uchodźcy Info
<http://uchodzcy.info/> <http://uchodzcy.info/infos/pojecia-i-definicje>
5. Encyklopedia Zarządzania
<https://mfiles.pl/pl/index.php/Migracja>
6. Urząd do Spraw Cudzoziemców
<https://udsc.gov.pl/uchodzcy-2/uchodzcy/sloownik/>
7. Urząd do Spraw Cudzoziemców
<https://udsc.gov.pl/cudzoziemcy/obywatele-panstw-trzecich/zobowiazanie-do-powrotu/przeslanki-negatywne-zobowiazania-cudzoziemca-do-powrotu/zgoda-na-pobyt-tolerowany/dokument-wydawany-po-udzieleniu-zgody-na-pobyt-tolerowany/>

SK

1. Tyzden.sk. Liga ľudských práv, občianske združenie podporujúce utečencov žijúcich na Slovensku.
[migračný kompas: Utečencov je už viac ako 70 miliónov. Vyháňajú ich vojny aj klimatická zmena | Spoločnosť | .týždeň - iný pohľad na spoločnosť \(tyzden.sk\)](#)
1. Ako Komunikovať Témy Migrácie A Integrácie Cudzincov Na Regionálnej Úrovni Príručka pre samosprávy
[010-Strategia HRL final krat.pdf](#)
2. The UN Refugee Agency Slovensko
[UNHCR Slovensko](#)

CZ

3. The UN Refugee Agency Česká Republika

UNHCR Česká republika

4. The UN Refugee Agency Česká Repub
[UNHCR v České republice. Sami jsme byli uprchlíci. - YouTube](#)

SK/CZ/PL

5. Migration matters #rethinkmigration
6. Kdo jsou uprchlíci, migranti, žadatelé o azyl? - YouTube

Prílohy

PL

1. Reportaż - Wyborcza PL
[Opowieści imigrantów. Może spróbujemy za słowem "uchodźca" zobaczyć człowieka? \[REPORTAŻ\] - zdjęcie nr 1 \(wyborcza.pl\)](#)
2. **imigrantów. Może spróbujemy za słowem "uchodźca" zobaczyć człowieka? [REPORTAŻ] - zdjęcie nr 2 (wyborcza.pl)**
3. Teksty do Pracy
4. Fundacja Refugee Pl
[Cienie kampania Fundacji Refugee pl - YouTube](#)
5. Uchodźcy Info
6. <http://uchodzczy.info/> <http://uchodzczy.info/infos/pojecia-i-definicje/>
7. Encyklopedia Zarządzania
8. <https://mfiles.pl/pl/index.php/Migracja>
9. Urząd do Spraw Cudzoziemców
<https://udsc.gov.pl/uchodzczy-2/uchodzczy/sloownik/>

SK

1. Tyzden.sk. Liga ľudských práv, občianske združenie podporujúce utečencov žijúcich na Slovensku.
[migračný kompas: Utečencov je už viac ako 70 miliónov. Vyháňajú ich vojny aj klimatická zmena | Spoločnosť | .týždeň - iný pohľad na spoločnosť \(tyzden.sk\)](#)
2. Ako Komunikovať Témy Migrácie A Integrácie Cudzincov Na Regionálnej Úrovni Príručka pre samosprávy
[010-Strategia HRL final krat.pdf](#)

CZ

3. The UN Refugee Agency Česká Repub
[UNHCR v České republice. Sami jsme byli uprchlíci. - YouTube](#)

SK/CZ/PL

4. Migration matters #rethinkmigration
5. [Kdo jsou uprchlíci, migranti, žadatelé o azyl? - YouTube](#)

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

6. **PL/SK/CZ** Slovník pojmov

M. Lipińska (red.), K. Białek, A. Kowalska, E. Kownacka, M. Piegat-Kaczmarczyk,
Warsztaty kompetencji międzykulturowych – podręcznik dla trenerów ,
Warszawa 2008